

HLAVNÉ MESTO SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVA

mestský kontrolór

Stanovisko

k Návrhu záverečného účtu hlavného mesta SR Bratislavy za rok 2018

Stanovisko k Návrhu záverečného účtu hlavného mesta SR Bratislavy (ďalej len HMSR Bratislava alebo mesto) za rok 2018 (ďalej len záverečný účet alebo ZÚ) je predkladané v súlade s §18f, ods. 1, písm. c) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a na základe § 16 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Mestský kontrolór HMSR Bratislavy podáva stanovisko k vybraným častiam záverečného účtu z hľadiska dodržania:

- zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení,
- zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy,
- zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve,
- ďalších zákonov a predpisov súvisiacich najmä s hospodárením s prostriedkami HMSR Bratislavy a nakladaním s majetkom mesta.

Stanovisko je vypracované k návrhu záverečného účtu, ktorý bol zverejnený dňa 14.5.2019 na verejnú diskusiu na webovej stránke HMSR Bratislava v súlade s § 9, ods. 2 Zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

U predloženého ZÚ 2018 konštatujeme súlad so zákonom č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, konkrétne že záverečný účet mesta obsahuje najmä:

1. údaje o plnení rozpočtu v členení podľa § 10, ods. 3 v súlade s rozpočtovou klasifikáciou,
2. bilanciu aktív a pasív,
3. prehľad o stave a vývoji dlhu,
4. údaje o hospodárení príspevkových a rozpočtových organizácií v jeho pôsobnosti,
5. prehľad o poskytnutých zárukách podľa jednotlivých príjemcov,
6. údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti,
7. hodnotenie plnenia programov schválených rozpočtom.

Predkladané stanovisko sa opiera o kontrolné poznatky mestského kontrolóra HMSR Bratislavy a Útvaru mestského kontrolóra HMSR Bratislavy (ďalej len ÚMK) za rozpočtový rok 2018, výsledky kontrol týkajúcich sa hodnoteného obdobia, ako aj konkrétnych úkonov súvisiacich so spracovaním predkladaného stanoviska k ZÚ.

Návrh rozpočtu na rok 2018 bol schválený ako trojročný rozpočet na roky 2018 až 2020 uznesením č. 1006/2017 zo dňa 7.12.2017.

Podľa vývoja hospodárenia bolo v priebehu roka nevyhnutné v niektorých príjmových a výdavkových položkách zrealizovať úpravy v súlade s §14 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, ktoré sa uskutočnili na základe schválených zmien rozpočtu mestským zastupiteľstvom HMSR Bratislavy (ďalej len zastupiteľstvo) na jeho zasadnutiach.

Zastupiteľstvo sa zaoberalo zmenami rozpočtu na rok 2018 na svojich dvoch zasadnutiach a to v mesiacoch máj a december 2018. V roku 2018 boli kompetencie primátora na zmeny rozpočtu podstatne širšie ako v predchádzajúcom roku a primátor ich aj využil. Desať úprav v mesiacoch február, marec, jún 2x, august, september, október, november 2x a december 2018, uskutočnil primátor mesta (v predchádzajúcom roku to bolo len 5 úprav a v roku 2016 to bolo šesť úprav) na základe splnomocnenia zastupiteľstva uznesením č. 1006/2017 zo dňa 7. 12. 2017. Podľa predložených podkladov zo sekcie financií boli jednotlivé rozpočtové opatrenia premietnuté do rozpočtu mesta a preverovaním neboli zistené nedostatky.

Plnením rozpočtového hospodárenia sa mesačne zaoberala pravidelná porada primátora HMSR Bratislavy (ďalej PPP), ktorá priebežne konštatovala priaznivý vývoj mestských financií, najmä rastúci prebytok rozpočtu bežných príjmov a výdavkov a súčasne aj celkového prebytku. O vývoji rozpočtového hospodárenia boli na každé rokovanie mestského zastupiteľstva predkladané informácie v rámci informačného bloku.

I. PRÍJMY ROZPOČTU HLAVNÉHO MESTA

Rok 2018 sa niesol v duchu rozpočtovej zodpovednosti, čo dokumentuje najmä tabuľka na str.3. Dôsledná evaluácia niektorých súčastí rozpočtu príjmov v priebehu celého roka prispela k priebežnému zapájaniu rastúceho disponibilného objemu príjmov do rozpočtu na strane výdavkov. Naopak, niektoré schváleným rozpočtom podhodnotené a rozpočtovými opatreniami neupravované súčasti rozpočtu príjmov (Daň z nehnuteľností a Dane za špecifické služby) automaticky vytvorili zdroj pre časť prebytku schvaľovaného na základe predkladaného záverečného účtu.

1.DAŇOVÉ PRÍJMY

Celkové daňové príjmy v roku 2018 predstavovali sumu 218 559 818 eur. V r. 2017 boli v sume 197 929 472 eur a boli plnené opäť mimoriadne priaznivým medziročným indexom 1,104. Plnenie na rozpočet r. 2018 predstavovalo 103,0 %. Vývoj v tejto skupine príjmov hodnotíme ako veľmi priaznivý.

1. 1. Príjmy z výnosu dane z príjmu fyzických osôb (DPFO) dosiahli 150 720 481 eur, (v r. 2017 v sume 132 183 851 eur). Po priaznivom medziročnom vývoji 2017/2016 došlo opakovane k priaznivému medziročnému vývoju aj v roku 2018. Konštatujeme optimálnu prácu so sledovaním a

následnými úpravami rozpočtu.

Schválený rozpočet na rok 2018	MsZ uzn.č.1161/2018 zo dňa 31.5.2018	Rozpočtové opatrenie č.9 zo dňa 30.11.2018	Upravený rozpočet na rok 2018	Skutočnosť 2018
138 920 000	+ 2 515 000	+ 6 700 000	148 135 000	150 720 481

Rozpočet bol v roku 2018 navyšovaný 2x, a to v mesiacoch máj a november. Takto zvyšovaný rozpočet bol v roku 2018 splnený na 101,7%. Pôvodne schválený rozpočet pre rok 2018 (138,9 mil. eur) bol prekročený indexom 1,085.

1. 2. Daň z nehnuteľností dosiahla hodnotu 33 724 229 eur (v r. 2017 v sume 32 802 702 eur) a na rozpočet bola plnená na 106,7%, medziročne jej výber stúpol o 921,5 tis. eur (v r. 2017 o 4 305 tis. eur) indexom 1,028. Rozpočet nebol upravovaný rozpočtovými opatreniami, podobne ako v roku 2017, kedy bol tiež prekročený o 4,1%.

1. 3. Dane za špecifické služby v sume 34 115 108 eur (32 942 919 eur v r. 2017) boli plnené voči rozpočtu na 105,3% s medziročným indexom 1,036. Rozpočet bol postavený nižšie ako skutočnosť predchádzajúceho roka o 543 000 eur a nebol upravovaný žiadnym rozpočtovým opatrením v priebehu r. 2018. Skutočnosť roku 2018 bola nakoniec vyššia ako rozpočet, aj ako skutočnosť predchádzajúceho roka.

1.4. Daň za ubytovanie v roku 2018 dosiahla hodnotu 4 748 031 eur, čo je o 210 311 eur nižší výber oproti roku 2017. Komentár na str. 6 uvádza: „*Dôvodom mierneho zníženia výberu dane je odhlásenie ubytovní robotníckeho typu, ktoré neposkytujú služby hotelového charakteru*“. Z uvedeného textu vyplýva, že exekutíva mesta akceptovala súčasný stav, konkrétne že „*neposkytujú služby hotelového charakteru*“. Iný názor prezentovali závery vykonaných kontrol. Na základe viacerých kontrolných zistení vykonávaných aj v súčinnosti s Mestskou políciou v rokoch 2017 a 2018 bolo konštatované nedodržovanie VZN. V budúcom období sa dá očakávať rast najmä po vyriešení problému ubytovní - k plateniu daní v tzv. „robotníckych ubytovniach“. Na vyšší výber daní bude mať vplyv aj doriešenie problémov v rámci tzv. zdieľanej ekonomiky v oblasti ubytovania, ktorá vytvára druhý segment ubytovateľov prakticky nepodchytených pre platenie dane za ubytovanie a teda dane neplatiacich.

1.5. Daň za užívanie verejného priestranstva jej výber bol 1 711 676 eur (v roku 2017 viac ako 2 030 477 eur). Voči roku 2017 ide o medziročný pokles o 15,7 %. U tejto dane sa nepracovalo s rozpočtom. Rozpočet bol schválený hlboko pod skutočnosťou roka 2017 v sume 1 300 000 eur. Vykonané a prezentované kontroly aj tu poukázali na rad aj systémových nedostatkov pri výbere dane.

1.6. Poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v r. 2018 dosiahol sumu 27 655 400 eur, t.j. v hodnotenom období došlo k prekročeniu rozpočtu o 6% a k medziročnému rastu indexom 1,066. Už v minulosti vykonané kontroly konštatovali nezlepšujúci sa stav u pohľadávok za

tento poplatok. Problematike výberu daní sa UMK venoval v roku 2018 z pohľadu plnenia doteraz prijatých opatrení a s akcentom na poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Výsledky kontroly boli predložené na prerokovanie MsZ 25. apríla 2019 a MsZ ich zobralo na vedomie uznesením č. 147/2019.

2. NEDAŇOVÉ A KAPITÁLOVÉ PRÍJMY

Celkové nedaňové príjmy dosiahli hodnotu 28 281 305 eur, boli plnené na rozpočet 108,3 % s indexom 0,834 voči r. 2017. Rozpočet bol v priebehu roka znížený Rozpočtovým opatrením č.9 zo dňa 30.11.2018 z 28 783 956 eur na 24 804 956 eur.

2.1. Príjmy z podnikania a vlastníctva majetku dosiahli 12 940 712 eur (v r.2017 v sume 17 270 252 eur), boli plnené v priebehu roka na znížovaný rozpočet na 106,0 %, s medziročným indexom 0,749 - významný pokles príjmov je najmä z podnikania a vlastníctva majetku o 4,3 mil. eur.

2.2. Administratívne a iné poplatky a platby predstavujú čiastku 5 711 261 eur (5 785 886 eur v r.2017), plnenie bolo v tejto položke, ktorá je ťažko rozpočtovateľná, priaznivé voči rozpočtu. Hodnotiaca správa uvádza, z čoho pozostáva (11 položiek), tento rozpočet však nemá vlastné rozpočtové členenie a ZÚ neuvádza ani medziročný vývoj. Medziročný pokles 99 tis. eur bol dosiahnutý z dôvodu nižšieho výberu v položke pokuty a penále.

2.3. Prijaté úroky z domácich úverov, pôžičiek a vkladov neboli v hodnotenom roku 2018 realizované. Rozpočet na rok 2018 bol 10 151 eur. Bežné bankové účty neboli úročené a mesto nerealizovalo termínové úroky. V r. 2017 mesto deklarovalo prijaté úroky v sume 51 159 eur.

2.4. Iné nedaňové príjmy dosiahli 7 768 886 eur (v r.2017 v sume 7 434 320 eur), schválený rozpočet 6 807 tis. eur na mierne zvyšovaný rozpočet 6 926,6 tis. eur bol splnený na 112,2 %. Treba oceniť, že v komentári je 10 položiek, z ktorých sa tieto príjmy skladajú.

2.5. Kapitálové príjmy (KP) (konkrétne príjmy z predaja majetku). KP z predaja nehnuteľného majetku dosiahli v r. 2018 nízku hodnotu 1 860,4 tis. eur, v (v r.2015 hodnotou 1 339,6 tis. eur dosiahli historické minimum, zatiaľ čo v r. 2016 dosiahli rekordnú sumu 13 013,6 tis. eur).

Bežné a kapitálové granty a transfery dosiahli hodnotu 61 030 177 eur (v r. 2017 v sume 49 055 218 eur) a boli plnené na upravený rozpočet 57,3 % s indexom 1,244 voči r. 2017. Granty a transfery v príjmoch neboli na upravený rozpočet plnené z dôvodu nenačerpania kapitálových grantov (3,7%).

3. PRÍJMY Z FINANČNÝCH OPERÁCIÍ

Príjmové finančné operácie za rok 2018 dosiahli objem 31 563 074 eur (v r. 2017 objem 17 866 675 eur), nedošlo k naplneniu rozpočtu (o 29,3%), ale s medziročným indexom 1,767. V textovej časti hodnotiacej správy (str. 9 za rok 2018) sa uvádza podrobne, v akých oblastiach tieto príjmy boli plnené, avšak podobne ako v minulých rokoch absentuje na tomto mieste hodnotiacej správy vysvetľujúci komentár ich nenaplnenia.

Príjmy a výdavky vrátane finančných operácií vykazujú prebytok hospodárenia 32 016 612 eur (v r. 2017 v sume 12 214 545 eur) voči vyrovnanému rozpočtu výdavkov a príjmov.

II. VÝDAVKY ROZPOČTU HLAVNÉHO MESTA

Pre každodenné fungovanie mesta má kľúčový význam jeho bežný rozpočet, ktorý sa môže čerpať len do schválenej sumy. Preto sa v priebehu roka finančné prostriedky mohli čerpať len v rámci možností rozpočtu, čo mesto aj dodržiavalo. Bežné príjmy (BP) dosiahli čiastku 304 278 539 eur (vysoko prekročili rozpočet príjmov o 7,5 mil. eur). Bežné výdavky (BV) dosiahli v hodnotenom roku 273 668 303 eur (nenaplnili rozpočet výdavkov o 10 mil. eur). Aj keď rozpočet BV nebol naplnený, zaznamenal priaznivý medziročný nárast. Nárast BV voči roku 2017 predstavuje hodnotu 21 978 065 eur.

Bežné výdavky dosiahli úroveň 90,5 % celkových výdavkov hlavného mesta bez finančných operácií. Bežné výdavky neboli čerpané na 100% v r. 2018 ani v jednom programe. Rozpočet bežných výdavkov bol čerpaný od 70,9% (Správa a nakladanie s majetkom mesta) do 99,8% (Vzdelávanie a voľný čas). Z uvedeného percenta je zrejmé, že rozpočet Vzdelávania a voľného času je pravdepodobne najpresnejší, ale súčasne aj nemá žiadne rezervy.

v tis. €	rok	Bežné výdavky	Mzdy, platy (610)	%	Poistné (620)	%	Tovary a služby (630)	%	Bežné ransfery (640)	%	Splácanie úrokov (650)	%
		1	2	(2:1)	3	(3:1)	4	(4:1)	5	(5:1)	6	(6:1)
Skutočnosť	2010	195 421	18 895	9,67%	6 494	3,32%	62 979	32,23%	105 679	54,08%	1 374	0,70%
Skutočnosť	2011	189 380	18 506	9,77%	6 698	3,54%	59 588	31,46%	102 424	54,08%	2 165	1,14%
Skutočnosť	2012	187 684	18 663	9,94%	6 897	3,68%	56 842	30,29%	102 949	54,85%	2 333	1,24%
Skutočnosť	2013	202 844	18 752	9,24%	6 790	3,35%	60 987	30,07%	114 421	56,41%	1 895	0,93%
Skutočnosť	2014	206 802	20 096	9,72%	7 498	3,63%	59 591	28,82%	117 739	56,93%	1 879	0,91%
Skutočnosť	2015	214 878	21 248	9,89%	7 891	3,67%	62 502	29,09%	122 485	57,00%	752	0,35%
Skutočnosť	2016	246 242	23 346	9,48%	8 720	3,54%	83 524	33,92%	130 017	52,80%	635	0,26%
Skutočnosť	2017	251 690	25 520	10,14%	9 515	3,78%	80 464	31,97%	135 619	53,88%	572	0,23%
Schválený rozpočet	2018	259 521	27 359	10,54%	10 451	4,03%	80 046	30,84%	140 854	54,27%	810	0,31%
Upravený rozpočet	2018	283 809	27 793	9,79%	10 550	3,72%	98 524	34,71%	146 220	51,52%	723	0,25%
Skutočnosť	2018	273 668	27 301	9,98%	10 087	3,69%	90 519	33,08%	145 170	53,05%	592	0,22%
Skutočnosť - schválený rozpočet	2018	14 147	-59	-	-364	-	10 473	-	4 316	-	-218	-
Skutočnosť - Upravený rozpočet	2018	-10 140	-492	-	-463	-	-8 004	-	-1 050	-	-131	-
% plnenia na upravený rozpočet	2018	96,43%	98,23%	-	95,61%	-	91,88%	-	99,28%	-	81,91%	-
Medziročná zmena (2018-2017)	-	21 978	1 780	-	572	-	10 056	-	9 550	-	20	-
INDEX 2018 / 2017	-	1,09	1,07	-	1,06	-	1,12	-	1,07	-	1,04	-
INDEX 2018 / 2016	-	1,11	1,17	-	1,16	-	1,08	-	1,12	-	0,93	-
INDEX 2018 / 2015	-	1,27	1,28	-	1,28	-	1,45	-	1,19	-	0,79	-
INDEX 2018 / 2014	-	1,32	1,36	-	1,35	-	1,52	-	1,23	-	0,32	-
INDEX 2018 / 2013	-	1,35	1,46	-	1,49	-	1,48	-	1,27	-	0,31	-
INDEX 2018 / 2012	-	1,46	1,46	-	1,46	-	1,59	-	1,41	-	0,25	-
INDEX 2018 / 2011	-	1,45	1,48	-	1,51	-	1,52	-	1,42	-	0,27	-
INDEX 2018 / 2010	-	1,40	1,44	-	1,55	-	1,44	-	1,37	-	0,43	-

Z vyššie uvedenej tabuľky je zrejماً štruktúra členenia BV podľa ekonomickej klasifikácie. Prírastok BP sa nepoužil predovšetkým na financovanie investícií, ale prevažne na krytie prírastku BV. Štruktúra ekonomického členenia sa významnejšie v uplynulých rokoch nemenila. Od roku 2013 pretrvávajú pozitívny trend poklesu ročných úrokov, najmenší podiel dosiahli práve v hodnotenom roku. Platené úroky klesli v rámci štruktúry a aj medziročne sa znižovala ich absolútna hodnota. Rozpočet

na rok 2017 plnením na 54,6% sa nedočerpal. Ani rozpočet úrokov v roku 2018 v sume 810 tis. eur, ktorý bol znižovaný na 723 tis. eur sa nedočerpal. Čerpanie bolo v sume 592 tis. eur. Mal zbytočne vysokú rezervu ako aj v minulých rokoch.

Kapitálové výdavky (KV) boli čerpané v r. 2018 v čiastke 28 749 457 na 28,6 % voči upravenému rozpočtu. Podiel KV bol 9,5 % z celkových výdavkov hlavného mesta a znížil sa o 1 094 718 eur voči predchádzajúcemu roku. Podľa funkčnej klasifikácie najvyššie KV v r. 2018 predstavuje oddiel 04-ekonomická oblasť 44% t.j. 12 792 602 eur, (v r. 2017 oddiel 04-ekonomická oblasť 15 548 653 eur a v roku 2016 v sume 10 502 611 eur).

Ku kapitálovým výdavkom sa na str. 14 a 15 nachádzajú dve tabuľky a dva grafy. Úvod komentára hneď na strane 14 hovorí „V roku 2018 sa čerpali kapitálové výdavky v úhrnnom objeme 28 749,5 tis. eur, čo je 28,6 % plnenie voči rozpočtu ... Ku koncu roku nenastalo plánované čerpanie kapitálových výdavkov a najvýznamnejší vplyv na čerpanie má časový posun realizácie projektov spolufinancovaných z prostriedkov EÚ a zložitý proces verejného obstarávania“. Túto skutočnosť sme dostupnými prostriedkami nevedeli podobne ako v minulom roku potvrdiť. Platí však, že k časovým posunom došlo v porovnaní s minulým rokom v podstatne vyššom objeme. Z tabuliek je zrejmé, že mesto naplnilo svoje kapitálové investície z pohľadu funkčnej klasifikácie: Rekreačia, kultúra a náboženstvo na 81,7% a Sociálne zabezpečenie na 86,2%. U väčšiny ostatných položiek sa % plnenia pohybuje pod 50%.

Schodok/prebytok bežného rozpočtu

Ukazovateľ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
BP - rozpočet	189 437 224	193 510 940	204 066 126	207 213 740	221 801 691	240 253 604	260 607 793	270 455 546	296 727 522
BV - rozpočet	193 117 224	189 075 394	195 838 586	197 473 575	217 022 950	218 948 119	252 895 347	258 126 757	283 808 766
PREBYTOK (+) - rozpočet	-3 680 000	4 435 546	8 227 540	9 740 165	4 778 741	21 305 485	7 712 446	12 328 789	12 918 756
BP - skutočnosť	186 498 503	198 398 876	200 705 321	213 714 019	220 711 096	238 108 614	269 437 148	275 468 606	304 278 539
BV - skutočnosť	195 420 926	189 379 473	187 684 481	202 844 444	206 802 265	214 877 531	246 241 733	251 690 238	273 668 303
PREBYTOK (+) - skutočnosť	-8 922 423	9 019 403	13 020 840	10 869 575	13 908 831	23 231 083	23 195 415	23 778 368	30 610 236

Tabuľka prezentuje vývoj od „bodu zlomu“, t.j. od r. 2010. Práve od r. 2011 sa v Bratislave rozpočtuje a aj dosahuje meniaci sa, ale stále významnejší prebytok bežného rozpočtu. Etalónom pre nasledujúce roky je r. 2010, kedy štát vzhľadom na ťažkú ekonomickú situáciu v celej verejnej správe umožnil vytvorenie schodku BP a BV už vo fáze prijímania rozpočtu pričom reálny schodok v roku 2010 bol viac ako dvojnásobný. Tabuľka poukazuje na skutočnosť, že vo financovaní bežného života mesta cez BV sme prekročili v hodnotenom období úroveň roku 2010 až v roku 2013, v roku 2014 bol zaznamenaný mierny nárast, v r. roku 2015 zreteľný nárast BV a v roku 2016 veľmi výrazný nárast BV. V roku 2017 sme zaevidovali nižší medziročný nárast BV, ale v hodnotenom roku zas druhé najväčšie tempo medziročného rastu bežných výdavkov. V hodnotení skutočne dosiahnutých výsledkov prebytku bol prebytok v rokoch 2015 až 2017 takmer identický na úrovni cca 23 mil. eur.

Skutočnosť prebytku bežného rozpočtu v hodnotenom roku 2018 voči rokom predchádzajúcim významne narástla. Rozvoj mesta dlhé roky financujeme, alebo spolufinancujeme ukrajovaním z tvorby bežných zdrojov. Úverové zdroje v rokoch 2017 a 2018 oscilujú okolo 50 % voči bežným príjmom. Hoci Bratislava patrí k top regiónom v rebríčku HDP v Európe. V rebríčku hlavných miest Európskej únie z pohľadu finančných zdrojov či už v prepočte na obyvateľa, ale ešte viac na km² svojho územia sa Bratislava nachádza na posledných miestach. Bratislava nemá finančné ohodnotenie plnenia funkcie hlavného mesta štátu, čiže nemá svoju rozpočtovú kapitolu v štátnom rozpočte a tiež nie je regiónom, ako napríklad Viedeň či Praha. Tento problém v hodnotenom roku rezonoval podstatne menej ako v minulosti, možno preto, lebo štát výnimočne zainvestoval v minulom období do podpory údržby komunikácií v Bratislave.

III. PLNENIE ROZPOČTU PODĽA PROGRAMOV

Výdavková časť záverečného účtu je veľmi podrobne hodnotená podľa jednotlivých programov. Hlavné mesto SR Bratislava podľa programovej štruktúry sleduje 8 programov, v 2018 v porovnaní s rokmi 2016 a 2017 je štruktúra nezmenená (v r. 2015 a v r. 2013 ich bolo 12). Programy sú členené na viacero podprogramov. Podrobnosť, do akej hĺbky sleduje mesto svoj rozpočet, je daná najmä počtom jeho podprogramov a prvkov. Počet podprogramov v r. 2018 bol na rovnakej úrovni ako v roku 2017 a 2016 t.j. 33. Počet prvkov v roku 2018 bol 97, podobne ako v roku 2016 a 2017.

1. PROGRAM: Mobilita a verejná doprava

V rámci tohto programu sú úlohy a činnosti súvisiace so zabezpečením integrovaného systému verejnej dopravy, s organizáciou dopravy v hlavnom meste. Člení sa na **podprogramy - Integrovaný systém verejnej dopravy**, v ktorom sú prvky Mestská hromadná doprava a Integrovaná doprava a **Organizáciu dopravy** s prvkami Dopravné prieskumy a plány, Dopravné značenie a svetelná signalizácia a Riadenie dopravy – celkom päť prvkov.

Bežné výdavky (v eur)					
skutočnosť 2013	skutočnosť 2014	skutočnosť 2015	skutočnosť 2016	skutočnosť 2017	skutočnosť 2018
61 562 712	61 205 336	62 900 663	65 252 489	65 752 187	66 572 458
Kapitálové výdavky (v eur)					
skutočnosť 2013	skutočnosť 2014	skutočnosť 2015	skutočnosť 2016	skutočnosť 2017	skutočnosť 2018
9 252 479	4 475 125	9 821 805	8 646 506	12 225 206	7 934 687

V roku 2018 bol medziročný pokles kapitálových výdavkov vyjadrený indexom 0,674.

2. PROGRAM: Verejná infraštruktúra

Program 2 je členený do štyroch **podprogramov - Územné plánovanie a rozvoj, Infraštruktúra ciest, cyklotrás a parkovísk, Nosný dopravný systém a Infraštruktúra verejných priestranstiev a zelene** a do deviatich prvkov. Medziročne došlo k rastu BV indexom 1,36 a k poklesu KV indexom 0,65.

Bežné výdavky (v eur)					
skutočnosť 2013	skutočnosť 2014	skutočnosť 2015	skutočnosť 2016	skutočnosť 2017	skutočnosť 2018
16 597 613	14 773 217	17 269 152	31 682 563	28 396 691	38 500 323

Kapitálové výdavky (v eur)					
skutočnosť 2013	skutočnosť 2014	skutočnosť 2015	skutočnosť 2016	skutočnosť 2017	skutočnosť 2018
4 163 866	21 301 937	70 164 343	2 063 204	3 504 547	5 584 996

3. PROGRAM: Poriadok a bezpečnosť

Program 3 je členený do troch **podprogramov - Odpadové hospodárstvo a veterinárna oblasť, Verejné osvetlenie, Verejný poriadok a bezpečnosť** a jedenástich prvkov. Skutočnosť bežných výdavkov za 2018 bola 39 235 897 eur. Najviac výdavkov (25,5 mil. eur) v tomto programe je sústredených do podprogramu Odpadové hospodárstvo a veterinárna oblasť, kde platby pre OLO a.s. boli vo výške 24,9 mil. eur a medziročne klesli indexom 0,997.

Bežné výdavky (v eur)					
Skutočnosť 2013	skutočnosť 2014	skutočnosť 2015	skutočnosť 2016	skutočnosť 2017	skutočnosť 2018
36 990 437	37 049 161	37 506 746	40 781 323	38 151 990	39 235 897

Kapitálové výdavky (v eur)					
skutočnosť 2013	skutočnosť 2014	skutočnosť 2015	skutočnosť 2016	skutočnosť 2017	skutočnosť 2018
1 234 706	2 801 846	182 377	630 576	984 416	924 006

4. PROGRAM: Kultúra, šport, podpora služieb a cestovného ruchu

Program 4 je členený do ôsmich **podprogramov - Cestovný ruch, Kultúra, Bratislavský lesopark, Zoologická záhrada, Rekreačné a športové služby – STARZ, Pohrebné služby (Marianum-Pohrebníctvo mesta Bratislavy), Pamiatková starostlivosť a GIB** a 10 prvkov. Skutočnosť bežných výdavkov za r. 2018 bola 17 995 209 eur. Najväčší objem výdavkov v roku 2018 bol sústredený do podprogramu Kultúra s čerpaním rozpočtu 4 834 255 eur.

Bežné výdavky (v eur)					
skutočnosť 2013	skutočnosť 2014	skutočnosť 2015	skutočnosť 2016	skutočnosť 2017	skutočnosť 2018
13 184 075	13 851 575	13 936 437	15 475 581	16 862 948	17 995 209

Kapitálové výdavky (v eur)					
skutočnosť 2013	skutočnosť 2014	skutočnosť 2015	skutočnosť 2016	skutočnosť 2017	skutočnosť 2018
2 687 153	2 656 383	1 912 493	7 831 795	8 364 432	8 527 647

5. PROGRAM: Vzdelávanie a voľný čas

Program 5 je členený do štyroch **podprogramov - Centrá voľného času, Základné umelecké školy, Neštátne školské zariadenia a Ostatné školstvo a aktivity** a 22 prvkov. Skutočnosť bežných výdavkov za 2018 bola 69 756 821 eur. Najvyššie výdavky sú realizované v podprograme Ostatné školstvo a aktivity 46 928 017 eur (67,3% výdavkov Programu 5 v roku 2018).

Bežné výdavky (v eur)					
skutočnosť 2013	skutočnosť 2014	skutočnosť 2015	skutočnosť 2016	skutočnosť 2017	skutočnosť 2018
47 308 446	51 107 146	54 422 458	58 334 868	63 264 940	69 756 821

Kapitálové výdavky (v eur)					
skutočnosť 2013	skutočnosť 2014	skutočnosť 2015	skutočnosť 2016	skutočnosť 2017	skutočnosť 2018
275 495	149 746	300 617	574 022	330 214	44 653

Upravený rozpočet bežných výdavkov (ďalej BV) v tomto programe v sume 69 920 119 eur bol čerpaný v sume 69 756 821 eur, čo je v percentuálnom vyjadrení 99,77%. Z 5 CVČ vykázalo v porovnaní s rokom 2017 celkom index čerpania BV pod 1,00 iba jedno CVČ.

Päť CVC čerpalo rozpočtované BV celkom v sume 1 182 133 eur, t.j. na 98,8%. Pre CVC Hlinická boli KV rozpočtované v objeme 250 000 eur na rekonštrukciu športovej haly na Pionierskej ulici, rozpočet však nebol čerpaný.

Na podporu detí a mládeže vzdelávaných v 12 základných umeleckých školách (ďalej ZUŠ) sa v rámci upraveného rozpočtu BV, použilo celkom 10,1 mil. eur, čo predstavuje čerpanie na 99,3% z rozpočtu. Rozpočet bol čerpaný v štyroch ZUŠ na 100%. Najnižšie čerpanie rozpočtu vo výške 93,5% bolo na ZUŠ Radlinského. Kapitálové výdavky rozpočtované v sume 280 269 eur dosiahli čerpanie v sume 34 653 eur t.j. na 12,4%.

V rámci vzdelávania v neštátnych ZUŠ a školských zariadeniach sa rozpočtovali BV celkom v sume 11 576 407 eur a čerpali v objeme 11 544 565 eur na 99,72%. V porovnaní s rokom 2017, kedy bolo poskytnutých 10 671 697 eur, bol rozpočet navýšený o 904 710 eur. Ide o výdavky pre 130 neštátnych školských zariadení zriadených k 31.12.2018, z toho 107 súkromných škôl a 23 cirkevných s počtom detí 27 600.

Od roku 2014 bol vývoj čerpania BV na neštátne školské zariadenia (okrem transferu Rímskokatolíckej cirkvi a dotácie BSK) nasledovný:

skutočnosť 2014	skutočnosť 2015	skutočnosť 2016	skutočnosť 2017	skutočnosť 2018	index 2018/2014	index 2018/2015	index 2018/2016	index 2018/2017
8 571 273	9 465 599	9 257 175	10 482 506	11 391 251	1,33	1,20	1,23	1,09

Súkromným umeleckým školám boli od r. 2014 poskytnuté transfery v nasledujúcich objemoch:

	skutočnosť 2014	skutočnosť 2015	skutočnosť 2016	skutočnosť 2017	skutočnosť 2018
transfer (v eur)	2 857 003	3 204 157	2 407 219	2 814 622	2 758 643
reťazové indexy		112,15	75,13	116,92	98,01
bázický index		112,15	84,26	98,52	96,56

V oblasti transferov súkromným umeleckým školám došlo v zmysle vyššie uvedenej tabuľky k poklesu plnenia voči predchádzajúcemu roku v rokoch 2016 a 2018. Uplynulý rok ešte nedosiahol rekordnú úroveň roku 2015. K zníženému plneniu došlo od roku 2016 zmenou VZN.

Z finančných prostriedkov Ostatné školstvo a aktivity rozpočtovaného v BV v sume 46 928 017 eur a čerpaného na 99,91 %, boli poskytnuté BV mestským časťami na prenesený výkon štátnej správy v sume 44 975 467 eur, čerpané na 99,99%. V prvku Účelové prostriedky na zvýšenie plátov pedagogických a nepedagogických zamestnancov bolo vyčlenených 478,3tis. eur na valorizáciu, ktoré boli v sume 452,1 tis. eur presunuté do rozpočtov rozpočtových organizácií.

6. PROGRAM: Sociálna pomoc a sociálne služby

Program 6 je členený do troch **podprogramov - Sociálna starostlivosť, Pomoc ľuďom bez domova a Podporné sociálne programy** a do 20 prvkov. Skutočnosť bežných výdavkov za 2018 bola 13 848 115 eur. Najviac dosiahol v roku 2018 podprogram 6.1 Sociálna starostlivosť 13 310 214 eur.

Bežné výdavky (v eur)					
skutočnosť 2013	skutočnosť 2014	skutočnosť 2015	skutočnosť 2016	skutočnosť 2017	skutočnosť 2018
9 982 649	10 680 629	11 101 578	12 090 514	13 000 045	13 848 115
Kapitálové výdavky (v eur)					
skutočnosť 2013	skutočnosť 2014	skutočnosť 2015	skutočnosť 2016	skutočnosť 2017	skutočnosť 2018
485 428	246 834	173 677	140 743	537 735	750 184

Na úlohy a činnosti súvisiace so zabezpečením starostlivosti o seniorov prostredníctvom zariadení sociálnych služieb, na pomoc občanom v nepriaznivej situácii a pod. bol upravený rozpočet BV na sumu 13 466 058 eur. Z týchto prostriedkov boli vyčerpané v 3. podprogramoch, na ktoré sa program člení, BV v sume 13 310 214 eur t.j. 98,8%. Najvýznamnejší podprogram reprezentuje sedem zariadení sociálnych služieb. Pre sedem zariadení pre seniorov, ktorých zriaďovateľom je mesto, boli

upravené na rozpočet BV v sume 12 456 244 eur a tieto vykázali celkom čerpanie na 99,6% v sume 12 407 793 eur. Upravený rozpočet týchto BV bol zvýšený oproti skutočnosti roku 2017 o 842,5 tis. eur. Zdrojom financovania zariadení sú príjmy od klientov, dotácie z MPSVR SR, dotácie z prostriedkov hlavného mesta, sponzorské dary a v minimálnom objeme aj príjmy z prenájmu priestorov.

Na činnosť sociálnych zariadení boli vrátane Nocľahárne Mea Culpa, ktorá je tiež poberateľom štátnej dotácie, poskytnuté BV nasledovne:

Dotácie	2015	2016	2017	2018	2018/2015	2018/2016	2018/2017
z rozpočtu hlavného mesta	10 238 398	10 976 759	11 594 980	12 435 867	121,46	113,29	107,25
schválená dotácia MPSVR SR	4 489 344	4 489 344	4 464 295	4 602 767	102,53	102,53	103,10
čerpanie dotácie	4 448 771	4 466 302	4 429 990	4 574 336	102,82	102,42	103,26
vrátené fin. prostriedky pre neobsadenosť a nevyčerpanie	40 573	23 042	34 305	28 430	70,07	123,38	82,87

V roku 2018 bola v rámci zúčtovania vrátená štátna dotácia za rok 2017 za neobsadenosť v sume 34 305 eur. Obdobne v roku 2019 za rok 2018 bola vrátená dotácia v sume 28 430 eur.

KV podprogramu 6.1 – Sociálna starostlivosť boli oproti skutočnosti roku 2017 navýšené o 332 176 eur na sumu 869 911 eur a čerpané v sume 750 184 eur na 86,2%. Boli čerpané KV v rozpätí od 92,6 do 99,7% (KV boli použité na výmenu výťahu, modernizáciu a rekonštrukciu kotolne, rekonštrukciu a zateplenie strechy, klimatizačných zariadení, dvíhacích zariadení pre imobilných klientov, signalizačný systém sestra – pacient, zariadenie do kuchyne).

V našich sociálnych zariadeniach konštatujeme značnú fluktuáciu zamestnancov (najmä na zdravotných úsekoch), preto odporúčame v širšej miere využívať zákon č.553/2003 Z.z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce a to konkrétne § 10 – Osobný príplatok, ktorý je možné navýšiť až do sumy limitu 100 % platovej tarify najvyššieho platového stupňa platovej triedy, do ktorej je zamestnanec zaradený.

7.PROGRAM: Efektívna a transparentná samospráva

Program 7 je členený do šiestich **podprogramov - Ľudské zdroje, Činnosť úradu, Informačné služby, Finančné služby, Organizácia podujatí a podpora občianskych aktivít, Rozvojové a EÚ projekty** a 12 prvkov. Skutočnosť bežných výdavkov za 2018 bola 22 983 220 eur. Najviac dosiahol v roku 2018 podprogram Ľudské zdroje 15 018 127 eur.

Bežné výdavky (v eur)					
skutočnosť 2013	skutočnosť 2014	skutočnosť 2015	skutočnosť 2016	skutočnosť 2017	skutočnosť 2018
15 528 670	16 621 345	16 277 215	19 323 885	22 022 112	22 983 220

Kapitálové výdavky (v eur)					
skutočnosť 2013	skutočnosť 2014	skutočnosť 2015	skutočnosť 2016	skutočnosť 2017	skutočnosť 2018
98 887	68 021	2 953 641	1 769 676	3 254 430	1 806 311

Podprogram 7.1 Ľudské zdroje

Z celkových BV pre zamestnancov vykázané čerpanie rozpočtu na 96,68%. Zaujímavá a zjavne priaznivá je informácia o priemernej vyplatennej mzde k 31.12.2018 na prepočítaný stav zamestnancov, ktorá bola v sume 1 474,63 eur (v r. 2017 v sume 1 411,23 eur).

Podprogram 7.2 Činnosť úradu – ide o zabezpečenie funkčného chodu magistrátu. Priaznivé čerpanie v roku 2018 dosiahlo v BV 98,92% a v KV 99,33%.

Podprogram 7.3 Informačné služby - z celkových BV je vykázané čerpanie rozpočtu na 87,46 % a v KV je čerpanie na 86,44%.

Podprogram 7.4 Finančné služby

Komentár k podprogramu je veľmi podrobný a výstižný. V prvku 7.4.1 boli finančné prostriedky čerpané v objeme 591,8 tis. eur na financovanie úrokov, ktoré hlavné mesto platí za ním prevzaté úvery a vykazovali čerpanie na 81,9%.

Podprogram 7.6 Rozvojové a EÚ projekty

Čerpanie rozpočtovaných prostriedkov pre rok 2018 v BV bolo 51,57% a v KV bolo 62,65%, v oboch prípadoch menej ako v roku 2017. 80,17% a KV na 81,54%. Komentár k podprogramu je veľmi podrobný a popisuje plnenie aj prípadné neplnenie podprogramu.

8. PROGRAM: Správa a nakladanie s majetkom mesta

Program 8 je členený do troch **podprogramov Starostlivosť o bytové a nebytové priestory, Nakladanie s majetkom, Rozvoj nájomného bývania** a osem prvkov. Skutočnosť BV za 2018 bola 4 776 260 eur. KV v r. 2018 za 1,9 mil. eur boli čerpané na rekonštrukciu bytových domov, na rekonštrukciu nebytového fondu 769,1 tis. eur a 307,5 tis. eur na majetkovo – právne vysporiadanie.

Bežné výdavky (v eur)					
skutočnosť 2013	skutočnosť 2014	skutočnosť 2015	skutočnosť 2016	skutočnosť 2017	skutočnosť 2018
1 689 842	1 513 856	1 322 704	3 300 510	4 239 326	4 776 260
Kapitálové výdavky (v eur)					
skutočnosť 2013	skutočnosť 2014	skutočnosť 2015	skutočnosť 2016	skutočnosť 2017	skutočnosť 2018
991 924	1 211 378	101 655	38 735	643 195	3 176 973

Skutočnosť BV za 2018 bola 4 776,3 tis. eur t.j. 70,88% a KV bola 3 177 tis. eur t.j. 28,79% na rozpočet. V prvku 8.2.2 došlo k priaznivému medziročnému vývoju nákladov na právne služby, súdne poplatky istiny z prehratých súdnych sporov atď. pokles z 924,4 tis. eur na 230 tis. eur. Mestský kontrolór už v minulosti žiadal o analýzu pasívnych súdnych sporov.

Najnižšie čerpanie bolo v podprograme 8.3 Rozvoj nájomného bývania, v ktorom KV rozpočtované v sume 6,6 mil. eur boli čerpané iba v sume 105,8 tis. eur t.j. 1,6%. Dôvodom je, že mesto nezabezpečilo budovanie náhradného nájomného bývania v zmysle zákona č. 261/2011 Z.z. o poskytovaní dotácií na obstaranie náhradných bytov. S nedočerpaním KV v uvedenom podprograme súvisí vysoké čerpanie BV použitých na uhrádzanie rozdielu medzi regulovaným nájomným a trhovým nájomným v prospech oprávnených žiadateľov – reštituentov.

IV. PREHLAD O STAVE A VÝVOJI DLHU A ZÁVÄZKOV HMSR BRATISLAVY K 31.12.2018 V KONTEXTE PREDCHÁDZAJÚCICH ROKOV

Posúdenie vývoja zadlženosti k 31.12.2018

V súlade so znením § 17, ods. 6 a 9 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, mestský kontrolór preveruje dodržiavanie podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania z dôvodu, že HMSR Bratislava môže prijať úvery len za splnenia týchto podmienok:

- celková suma dlhu územnej samosprávy ku koncu rozpočtového roka neprekročí 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka, pričom platia ďalšie obmedzujúce opatrenia na základe §17 ods.13 zákona č. 583/2004 Z.z.
- suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úrokov neprekročí 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Dlh mesta, splátková rezerva a náklady s dlhovou službou mesta k 31.12.2018

Celková suma dlhu HMSR Bratislavy ku koncu rozpočtového roka 2018 bola **142 311 500 eur**, ku koncu 2017 bola 134 311 500 eur, ku koncu 2016 aj 2015 bola suma dlhu rovnaká 127 311 500, pričom vývoj ukazovateľa dlhu mesta už v roku 2015 umožnil načerpať nové úverové zdroje v sume 17,5 mil. eur. Ku koncu roka 2014 bola suma dlhu za ostatné roky najnižšia (110 811,5 tis. eur). Absolútna suma dlhu sa v hodnotenom roku zvýšila medziročne o 8 mil. eur.

V roku 2012 sa ukazovateľ celkového zadĺženia dostal po dlhých rokoch pod hranicu 60 % úrovne bežných príjmov predchádzajúceho roka. Už pri prijímaní rozpočtu na rok 2015 mestský kontrolór v súvislosti s vývojom dlhu konštatoval, že vplyvom zvyšovania bežných príjmov od roku 2011 dochádza k znižovaniu ukazovateľa.

(1) **ukazovateľ dlhu** sa znížil v rokoch 2013/2014 z hodnoty z 56,55 % na 51,85 %, v roku 2015 stúpil na 57,68 %, v roku 2016 klesol na 53,47 %, v roku 2017 dosiahol dlhodobo najnižšiu úroveň 49,85 % a v roku 2018 opäť prekročil hranicu 50% na 51,66%. V súvislosti s prekročením hranice 50% muselo hlavné mesto prijať opatrenie na zníženie ukazovateľa dlhu pod 50% a informovať o ňom MsZ a Ministerstvo financií SR (§17 ods. 10 zákona č.583/2004 Z.z.). Navýšenie dlhu bolo spôsobené načerpaním úveru v sume 13 mil. eur na kapitálový rozvoj, ktorý sa v roku 2018 nerealizoval. S tým súvisí, že úrok zaplatený za načerpanú sumu za 13 miliónov eur (od 14.9.2018 do 31.12.2018) bol z pohľadu UMK vynaložený nehospodárne.

(2) **splátky úrokov a platby s tým súvisiace** vzrástli z 1 374 tis. eur v roku 2010 na 2 333 tis. eur v roku 2012 (kedy dosiahli sledované maximum), potom klesali, v roku 2015 na 752 176 eur, v roku 2016 na 634 692 a v roku 2017 klesli na historické minimum 571 698 eur a v roku 2018 stúpili na sumu 591 854,34 eur. Voči schválenému (810 000 eur) aj upravenému (722 601 eur) rozpočtu pre rok 2018 eur bolo čerpanie nižšie, t.j. 73% a 82%.

V roku 2018 bolo evidovaných 432 864 obyvateľov HMSR Bratislavy (v roku predchádzajúcom 429 564 obyvateľov) podľa zverejnených údajov ŠÚ SR.

Dlh HMBA po prepočte na jedného obyvateľa mesta dosiahol v roku 2018 sumu 328,77 eur.

Mesto v porovnaní rokov 2010 až 2018 eviduje tieto vybrané skupiny záväzkov:

	K 31.12.2010	K 31.12.2011	K 31.12.2012	K 31.12.2013	K 31.12.2014	K 31.12.2015	K 31.12.2016	K 31.12.2017	K 31.12.2018
Krátkodobé záväzky za rozpočtovú časť (mesto a RO)	27 293 235	37 987 500	53 496 403	44 176 584	40 029 771	30 682 138	28 074 775	16 522 936	13 401 498
Z toho: Dodávateľa	8 870 561	12 115 086	17 340 848	19 654 886	13 352 667	8 326 714	2 118 636	5 146 189	4 920 637

Hlavné mesto SR vrátane jeho rozpočtových organizácií dosiahlo k 31.12.2018 najpriaznivejší stav krátkodobých záväzkov od roku 2010. U záväzkov voči svojim dodávateľom došlo medziročne tiež ku poklesu a súčasne je to druhý najpriaznivejší stav od roku 2010.

	K 31.12.2010	K 31.12.2011	K 31.12.2012	K 31.12.2013	K 31.12.2014	K 31.12.2015	K 31.12.2016	K 31.12.2017	K 31.12.2018
Krátkodobé záväzky za príspevkovú časť	18 022 189	32 083 183	26 282 089	23 789 523	22 401 586	20 018 032	8 004 262	8 048 591	2 035 024
Z toho: Dodávatelia	16 554 864	30 365 242	24 689 819	22 353 130	20 853 170	18 844 313	590 506	887 421	821 471

Najvýznamnejší záväzok príspevkových organizácií (PO) ku koncu roka 2017 sa týkal PO GIB. Jednalo sa o zostatok záväzku voči Slovenskej sporiteľni (6 054,7 tis. eur) ešte z roku 2011 za rekonštrukciu ZŠ ON a ďalšie s tým súvisiace investície. Štyri posledné dielčie splátky boli realizované v roku 2018.

Nasledujúca tabuľka agreguje obe predchádzajúce a je preto rovnako priaznivá.

	K 31.12.2010	K 31.12.2011	K 31.12.2012	K 31.12.2013	K 31.12.2014	K 31.12.2015	K 31.12.2016	K 31.12.2017	K 31.12.2018
Celkové krátkodobé záväzky mesto, RO a PO	45 315 424	70 070 683	79 778 492	67 966 107	62 431 357	50 700 170	36 079 037	24 571 527	15 436 522
Z toho: Dodávatelia	25 425 425	42 480 328	42 030 667	42 008 016	34 205 837	27 171 027	2 709 142	6 033 610	5 742 108

V. ZÚČTOVANIE FINANČNÝCH VZŤAHOV K ROZPOČTU HLAVNÉHO MESTA SR BRATISLAVY ZA ROK 2018

Rozpočtové organizácie všetky svoje príjmy v priebehu roka odvedli do rozpočtu mesta a výdavky hradili z poskytnutých dotácií. Príspevkové organizácie uhradili svoje výdavky z vlastných príjmov a príspevku mesta a vykonávajú zúčtovanie s rozpočtom zriaďovateľa.

Štyri PO vykázali záporný hospodársky výsledok v oblasti hlavnej činnosti za rok 2018 a to STARZ, Mestské lesy, Marianum a MUOP. V roku 2016 a 2015 bol ich počet 4 a v roku 2017 v počte 3. Rok 2013 zaznamenal najlepšiu situáciu, keď stratu vykázali iba STARZ a Marianum.

Kumulovaná strata štyroch stratových PO z hlavnej činnosti v roku 2018 bola 256 602 eur. U organizácií, ktoré dosiahli zisk z podnikateľskej činnosti, je navrhované aby strata bola vykrytá zo zisku z podnikateľskej činnosti (Mestské lesy a Marianum). Organizácia STARZ má zúčtovať stratu z hlavnej činnosti s rezervným fondom a zvyšok straty 162 854,95 eur na neusporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov. Súčasne na tento účet má naučtovať aj stratu z podnikateľskej činnosti v sume 173 323,97 eur. STARZ je jedinou PO, ktorá dosiahla stratu z podnikateľskej činnosti. Zisk z podnikateľskej činnosti ostatných PO sa navrhuje použiť na financovanie výdavkov nasledujúcich období, Mestským lesom aj na krytie straty z hlavnej činnosti. Strata z hlavnej činnosti MUOP bola v roku 2018 v sume 24 896 eur.

HMSR Bratislava vykonávalo aj podnikateľskú činnosť, je popísaná na str. 187 v súlade s požiadavkami zákona. Výsledkom hospodárenia podnikateľskej činnosti v roku 2018 je zisk pred zdanením 12 000 eur, (v roku 2017 bol 62 082 eur a v roku 2015 bol 49 993 eur), pričom v roku 2016 bola strata 52 202 eur.

Schvaľovaný záverečný účet vykazuje prebytok celkového hospodárenia mesta, ktorého usporiadanie je predkladané nasledovne:

V súlade s § 16 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, nevyčerpané prostriedky poskytnuté v rámci účelových dotácií sa z prebytku rozpočtu vylučujú, suma prebytku pre účely tvorby peňažných fondov predstavuje **18 075 652,49 eur**.

Suma 18 075 652,49 eur sa navrhuje prerozdeliť do fondov:

Rezervný fond	18 072 060,53 eur
Fond rozvoja bývania	0,00 eur
Fond statickej dopravy	0,00 eur
Fond na podporu rozvoja telesnej kultúry	3 591,96 eur

Zdôvodnenie návrhu prerozdelenia prebytku je komentované na str. 196 ZÚ.

Informatívne prezentujeme vývoj prebytku podľa zdrojov tvorby:

Schodok(-) prebytok (+)	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
• bežného rozpočtu	-8 922 423	9 019 403	13 020 840	10 869 575	13 908 831	23 231 083	23 195 415	23 778 368	30 610 236
• kapitálového rozpočtu	-9 670 116	-4 576 585	-6 911 211	-4 281 858	-15 019 671	-33 158 115	1 632 766	-24 430 497	-25 156 697
• finančných operácií	23 030 671	-654 625	-4 041 233	-3 478 405	2 191 278	17 274 063	1 297 236	12 866 675	26 563 074
Celkový prebytok	4 438 132	3 788 193	2 068 396	3 109 312	1 080 438	7 347 031	26 125 417	12 214 546	32 016 612

VI. INVENTARIZÁCIA MAJETKU A ZÁVÄZKOV K 31.12.2018

V súlade s § 29 a § 30 zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve vydal primátor hlavného mesta SR Bratislavy Rozhodnutie č. 11/2018 na vykonanie riadnej inventarizácie majetku hlavného mesta SR Bratislavy k 31.12.2018. Termín na spracovanie dokumentácie predloženej dielčimi inventarizačnými komisiami a na vydanie záverečnej správy ústrednej inventarizačnej komisie (ďalej len ÚIK) bol stanovený do 28.2.2019.

Ku kontrole bol predložený zápis zo zasadnutia ÚIK k inventarizácii majetku k 31.12.2018 zo dňa 27.3.2019. V bode 3. zhrnutie záverov inventarizácie je okrem iného uvedené, že inventarizácia prebehla bez väčších nedostatkov. V zápise je poukázané na niektoré nedaňové pohľadávky na účtoch účtovnej triedy 3 (účty 318 a 378), ktoré sú bez podpornej dokumentácie. Tieto zápisy sú v účtovníctve ešte od prechodu na IS NORIS a doposiaľ nebola nájdená podporná dokumentácia. Sekcia financií - oddelenie účtovníctva a pohľadávok (ďalej len OÚaP) navrhli postup ako vykonať nápravu v účtovníctve už minulom účtovnom období. Problém nebol zatiaľ vyriešený.

Podľa predloženej sumárnej tabuľky boli inventarizačné rozdiely zistené u dvoch účtovných skupín, a to účty 31 (pohľadávky) a 32 (záväzky), a to v sume 47 960,02 eur a na majetku vedenom v podsúvahovej evidencii v sume 105 766 061,41 eur. Oproti výsledkom inventarizácie k 31.12.2017 došlo k poklesu inventarizačného rozdielu o 329 376,04 eur. Pri inventarizácii k 31.12.2017 bol tento rozdiel v sume 106 143 550,35 eur. V zápise z ÚIK zo dňa 27.3.2019 je uvedené (tak isto ako v zápise z ÚIK z inventarizácie k 31.12.2017), že „Ide o majetok vedený v podsúvahovej evidencii, ktorý nevstupuje do súvahy a je zverený mestským časťami. Jedná sa o budovy, stavby a pozemky, kde sa vykazuje inventarizačný rozdiel. Čo sa týka budov a stavieb, je potrebné odsúhlasenie s jednotlivými mestskými časťami, pričom MČ nedoručujú mestu potrebné podklady, čím sa nedá dať do súladu evidencia k tomuto majetku. Tieto rozdiely sa mali vysporiadať do konca roka 2017, podarilo sa to len čiastočne“. V stanovisku mestského kontrolóra k ZÚ za rok 2017 bolo poukázané na uvedené rozdiely v evidencii majetku.

ÚMK bol na požiadanie predložený inventarizačný súpis účtu 042_Obstaranie dlhodobého hmotného majetku v sume 16 414 060,59 eur. V roku 2017 to bolo 15 439 137 eur, čiže došlo k jeho nárastu o 974 922,86 eur. Na účte je evidovaný majetok obstaraný a nezaradený ešte z roku 2009. Na uvedenú skutočnosť bolo upozornené už pri predchádzajúcich stanoviskách ÚMK. K účtu bola vytvorená opravná položka na účte 094 042 – opravné položky k obstaraniu majetku, v sume 1 807 403,44 eur (v predchádzajúcom roku 1 905 614,72 eur). Najvyššiu položku z oprávok predstavuje technická infraštruktúra DNV v sume 1 611 196,75 eur (vybudovaná v roku 2003), ďalšia položka je v sume 232 448,26 eur - projektová dokumentácia a inžinierska činnosť lesopark Draždiak. Podľa odseku 5 Čl. 5 Rozhodnutia primátora hlavného mesta č. 15/2017 zo dňa 27.11.2017 O riadení pohľadávok „Opravná položka sa vytvára aj k účtu 042 – obstaranie dlhodobého majetku, ktorý z rôznych dôvodov nebol zaradený do majetku a je evidovaný na účte viac ako 5 rokov. Podklady k zaučítovaniu opravných položiek k 31. decembru schváli príslušný vedúci zamestnanec najneskôr do

15. januára nasledujúceho účtovného obdobia a predloží ich OÚaP (oddeleniu účtovníctva a pohľadávok) na zaúčtovanie. Zodpovedná osoba je zamestnanec a príslušný vedúci oddelenia do správy, ktorého dlhodobý majetok patrí“. ÚMK požiadal dňa 15.5.2019 príslušný útvar o predloženie podkladov, na základe ktorých boli zaúčtované opravné položky, tieto doklady neboli predložené.

Najvyššiu položku účtu 042 predstavuje NS MHD 2 METRO v hodnote 1 788 071,76 eur. Investícia bola zaúčtovaná ešte v roku 2013. Podľa písomného vyjadrenia zo dňa 17.5.2019 dielčej inventarizačnej komisie sa investícia týka projektovej dokumentácie v stupni Dokumentácia pre územné rozhodnutie. V roku 2018 bola dopracovaná a doplnená. Po dokončení projektu bude investícia zaradená do majetku mesta. Predpoklad ukončenia je v roku 2024.

Podľa inventúrneho súpisu účtov účtovnej skupiny 31 - Pohľadávky predstavovali daňové a nedaňové pohľadávky mesta sumu – účtovný stav 32 349 491,57 eur a skutočný stav 32 301 531,55 eur. Podľa zápisu z ÚIK rozdiel vo výške 47 960,02 eur bude vysporiadaný v roku 2019. Účtovný stav v roku 2017 bol 43 170 500,91 eur, čo predstavuje pokles pohľadávok v účtovnej skupine 31 o 10 821 009,34 eur. Zároveň však treba uviesť, že v rámci tejto účtovnej skupiny došlo k nárastu na účte 319 - daňové pohľadávky, a to z 5 355 889,69 eur na 5 473 871,68 eur, teda o 117 981,99 eur.

Preverený bol aj postup pri vykonávaní inventarizácie účtu 318115440 – pohľadávky z nedaňových príjmov obcí - predaj mestského majetku. Vykonanou inventarizáciou bol zistený stav pohľadávok v sume 535 317,10 eur. V predchádzajúcom období bol stav pohľadávok v sume 2 203 261,98 eur, z toho najvyššiu položku predstavovala pohľadávka voči spoločnosti J&T Real Estate, a.s. v sume 1 051 963,09 eur, splatná 28.7.2004. ÚMK boli na požiadanie predložené dňa 15.5.2019 podklady z OÚaP, na základe ktorých bola táto pohľadávka v roku 2018 odpísaná z účtovnej evidencie mesta. Išlo o list riaditeľa sekcie správy nehnuteľností č.88065 zo dňa 28.2.2018, ktorým odstúpil OÚaP list zo dňa 8.2.2018 od spoločnosti J&T Real Estate, a.s. V liste spoločnosť okrem iného uvádza, že „*neviduje žiaden záväzok voči hlavnému mestu so splatnosťou dňa 28.7.2004 z Kúpnej zmluvy č. 495022701. Súčasne poukázala na skutočnosť, že vzhľadom na lehotu splatnosti má za to, že je v prípade, ak by táto pohľadávka hlavného mesta existovala, v súčasnosti by táto bola premlčaná. Námietku tohto premlčania si pre tento prípad spoločnosť uplatňuje*“. Uvedeným postupom došlo k porušeniu ustanovenia VZN č. 18/2011 o zásadách hospodárenia s majetkom hlavného mesta, § 5 ods. 3 bod c), podľa ktorého je správca majetku povinný používať všetky právne prostriedky na ochranu majetku, vrátane včasného uplatňovania svojich práv alebo oprávnených záujmov pred príslušnými orgánmi. Najvyššiu sumu pohľadávky na účte 318115440 – pohľadávky z nedaňových príjmov obcí – predaj mestského majetku k 31.12.2018 predstavovala pohľadávka v sume 286 734,52 eur voči spoločnosti BROKER, spol. s r.o. splatná 16.4.2012 na základe Kúpnej zmluvy a dohody o vzájomnom urovaní č. 068800451200 zo dňa 16.3.2012. Táto pohľadávka bola posudzovaná ÚMK aj pri inventarizácii k 31.12.2017. Podľa uvedenej kúpnej zmluvy bol kupujúci povinný uhradiť na účet mesta sumu 1 100 000 eur do 30 dní od podpísania zmluvy t.j. do 16.4.2012. Suma bola uhradená na účet mesta 16.4.2012. Z uvedeného ÚMK konštatoval, že sa dá predpokladať, že pohľadávka evidovaná v účtovníctve mesta a odsúhlasená pri inventarizácii je zrejme

neopodstatnená.

Ďalej bol overený postup zníženia pohľadávky, zaúčtovanej na účte 3185 – pohľadávky do r. 2004 – bez salda. K 31.12.2017 predstavovala pohľadávka sumu 8 962 315,17 eur. V porovnávacjej tabuľke k inventarizácii 31.12.2018 je táto suma znížená na 3 116 742,24 eur, teda o 5 845 572,93 eur. Na požiadanie ÚMK zo dňa 17.5.2019, na základe čoho bola táto suma znížená, OÚaP nepredložilo požadované doklady v súlade s príslušnou legislatívou

Podľa ods. 1, § 29 zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve „*Inventarizáciou overuje účtovná jednotka či stav majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov v účtovníctve zodpovedá skutočnosti*“. Na základe predložených inventarizačných súpisov možno konštatovať, že HMSR Bratislava pri výkone inventarizácie pohľadávok a záväzkov nepostupovalo v súlade s uvedeným ustanovením zákona. Na inventarizačných súpisoch nie sú uvedené skutočnosti, ktoré by obsahovali odporúčania na posúdenie reálnosti ocenenia majetku a záväzkov, tak ako to stanovuje § 30, ods. 2 písm. h) zákona o účtovníctve.

VII. ZÁVER

Od roku 2010 venujú každoročne zamestnanci ÚMK pozornosť aj stavu majetku, pohľadávkam a záväzkom. Tak tomu bolo aj počas celého roka 2018. V rámci prípravy Stanoviska k návrhu záverečného účtu HMSR Bratislavy za rok 2018 preto pracovníci ÚMK spracovali niekoľko konštatovaní ku bilancii a ku inventarizácii (ktorú sme obdržali 25. marca 2019). V súvahe za r. 2018 mesto bilancovalo majetok formou aktív a pasív (ich zdrojov krytia) v peňažnom vyjadrení. Zostavovalo z časového hľadiska riadnu súvahu, z hľadiska ďalších účtovných jednotiek aj konsolidovanú súvahu, a to v súlade so zákonom č. 431/2004 Z.z. o účtovníctve. Mesto zostavilo súvahu a výsledovku a bilanciu v rámci ročnej účtovnej závierky uložilo do registra účtovných závierok (ďalej len RÚZ) v súlade s § 23 ods. 2 zákona o účtovníctve. Za rok 2018 mesto uložilo účtovnú závierku do RÚZ podľa overovania dňa 28.03.2019. V súčasnosti prebieha overenie ÚZ mesta v zmysle §19 zákona č. 431/2002 Z.z.. Niekoľko informácií o majetku a financiách mesta - vlastné imanie v súvahe aj v bilancii aktív a pasív záverečného účtu je v roku 2018 v sume 1 204 786 464 mil. eur, v r. 2017 to bolo 1 237 452 319 eur. Z bilancie vyplýva, že v roku 2018 je pokles je o 32,6 mil. eur a je spôsobený vytvorením rezerv na súdne spory v sume za 47,3 mil. eur (komentár na str. 237 ZÚ). Stav bankových účtov vykázaných v súvahe mesta k 31.12.2018 je v sume 66 524 454 eur (k 31.12.2017 v sume 51 806 518 eur). Uvedená suma zahŕňa všetky účty (fondové aj z EÚ zdrojov).

Posudzovaný záverečný účet je vypracovaný a predkladaný v súlade s platnými právnymi normami. Hodnotiaca správa o plnení rozpočtu hlavného mesta SR Bratislavy za rok 2018, ale najmä Hodnotenia plnenia programového rozpočtu výdavkov hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy za rok 2018 vrátane tabuľkových príloh sú spracované veľmi podrobne, prehľadne a zrozumiteľne. Záverečný účet prezentuje zrozumiteľný prehľad o príjmoch, výdavkoch a celkovom hospodárení hodnoteného roka 2018.

Zákon č. 583/2004 Z.z., § 16 ods.10 a ods. 11 stanovujú, že prerokovanie záverečného účtu obce sa uzatvára jedným z týchto výrokov:

- a) celoročné hospodárenie sa schvaľuje bez výhrad
- b) celoročné hospodárenie sa schvaľuje s výhradami

a ďalej, ak sa záverečný účet schváli s výhradami, obecné zastupiteľstvo je povinné prijať opatrenia na nápravu nedostatkov.

Na základe vykonaného preverovania príjmov a výdavkov, hodnotiacej správy a hospodárenia mesta v roku 2018 o d p o r ú č a m mestskému zastupiteľstvu záverečný účet prerokovať a uzavrieť s výrokom „ b e z v ý h r a d “

Bratislava, 20.5.2019

Ing. Marián Miškanin, PhD., v. r.
mestský kontrolór hlavného mesta SR Bratislavy

OBSAH

I.	PRÍJMY ROZPOČTU HLAVNÉHO MESTA.....	2
	1. DAŇOVÉ PRÍJMY.....	2
	2. NEDAŇOVÉ A KAPITÁLOVÉ PRÍJMY	4
	3. PRÍJMY Z FINANČNÝCH OPERÁCIÍ.....	4
II.	VÝDAVKY ROZPOČTU HLAVNÉHO MESTA.....	5
III.	PLNENIE ROZPOČTU PODĽA PROGRAMOV	7
	1. PROGRAM: Mobilita a verejná doprava.....	7
	2. PROGRAM: Verejná infraštruktúra.....	7
	3. PROGRAM: Poriadok a bezpečnosť	8
	4. PROGRAM: Kultúra, šport, podpora služieb a cestovného ruchu.....	8
	5. PROGRAM: Vzdelávanie a voľný čas.....	8
	6. PROGRAM: Sociálna pomoc a sociálne služby	9
	7. PROGRAM: Efektívna a transparentná samospráva	10
	8. PROGRAM: Správa a nakladanie s majetkom mesta	11
IV.	Prehľad o stave a vývoji dlhu a záväzkov HMSR Bratislavy k 31.12.2018 v KONTEXTE PREDCHÁDZAJÚCICH ROKOV	11
	Posúdenie vývoja zadlženosti k 31.12.2018.....	11
	Dlh mesta, splátková rezerva a náklady s dlhovou službou mesta k 31.12.2018.....	12
V.	Zúčtovanie finančných vzťahov k rozpočtu hlavného mesta SR Bratislavy za rok 2018.....	13
VI.	INVENTARIZÁCIA MAJETKU A ZÁVÄZKOV K 31.12.2018.....	15
VII.	ZÁVER	18
	Obsah.....	19